

Tunneloidun hemodialyysikatetrin kotihoito

Hemodialyysi tarkoittaa keinomunuaishoitoa. Hoidossa dialyysikone puhdistaa verestä ylimääräisen nesteen ja kuona-aineet.

Sinulle asetetaan hemodialyysikatetri. Katetrin läpi veri kulkee elimistöstäsi dialyysikoneeseen ja takaisin. Hemodialyysikatetrisi on tunneloitu. Se tarkoittaa, että katetri on paikallaan pysyvästi. Katetri kulkee suojassa ihosi alla, jolloin iholtasi ei pääse bakteereja verenkiertoosi.

Hemodialyysikatetrin asettaminen

Katetri asetetaan paikalleen leikkaussalissa. Olet hereillä ja saat paikallispuudutuksen, jolloin et tunne kipua, kun katetri asetetaan. Katetrin ulostuloaukkoa kutsutaan juureksi. Ulostuloaukko on solisluun alapuolella.

Asettamisen jälkeen

Katetrin asettamisen jälkeen on tärkeää, että huolehdit katetrin juuren suojaamisesta. Katetri kiinnittyy paikalleen 4–6 viikon kuluessa. Kun katetri on kiinnittynyt paikalleen, sinulta poistetaan ompeleet, jotka pitävät katetria kiinni.

Katetrin ulostuloaukko on solisluun alapuolella.

Hemodialyysikatetrin kotihoito-ohje

Pidä hyvää huolta hemodialyysikatetristasi. Kun katetri toimii hyvin, saat tehokasta keinomunuaishoitoa. Hyvä hoito ehkäisee riskiä, että sairastut verenmyrkytykseen tai että katetrin juuri tulehtuu.

Kanna vain kevyitä taakkoja

Älä tee voimakkaita kiertoliikkeitä ylävartalollasi. Älä kannaa yli viiden kilon painoisia taakkoja sillä kädellä, jonka puolelle katetri on asetettu. Käytä kantamiseen toista kättä. Voimakkaat kiertoliikkeet tai raskaiden taakkojen kantaminen voivat venyttää ja vahingoittaa katetrin juurta. Ole varovainen, kun pukeudut tai riisuudut. Katetri voi tarttua vaatteisiisi.

Keinomunuaishoito

Kun tulet keinomunuaishoitoon, laita päällesi avokauluksinen paita. Voit myös pukea paidan, joka napitetaan edestä. Silloin hoitohenkilökunta pääsee helposti käsittelemään katetria.

Kun ompeleet ovat vielä paikallaan

Anna sidosten olla rauhassa

Hemodialyysikatetrin päällä on sidoksia, jotka suojaavat katetria. Älä irrota sidoksia itse. Hoitohenkilökunta puhdistaa katetrin, kun tulet keinomunuaishoitoon.

Vaihda irronneet ja märät sidokset

Jos sidokset irtoavat tai kastuvat, vaihda ne. Pese ensin kätesi ja desinfioi ne huolellisesti. Vaihda sitten sidokset. Älä koske paljailla käsillä katetrin juurta tai sitä ympäröivää ihoa, vaan käytä steriilejä taitoksia. Saat sidostarvikkeita ja steriilejä taitoksia dialyysiosastolta.

Peseytyminen

Älä mene uimaan, saunaan tai ammekylpyyn. Voit saada tulehduksen. Suojaa katetri suojakalvolla, kun menet suihkuun. Saat suojakalvoja dialyysiosastolta.

Ompeleiden poiston jälkeen

Kun ompeleet on poistettu, saat käydä suihkussa, eikä sinun tarvitse suojata katetria. Kuivaa katetri suihkun jälkeen steriileillä taitoksilla. Painele ihoa kevyesti, mutta älä hankaa. Kiinnitä katetri ihoon ankkuriteipillä. Saat steriilit taitokset ja ankkuriteipin mukaasi dialyysiosastolta.

Katetri ei kestä korkeaa lämpötilaa. Siksi et voi mennä saunaan.

Älä mene porekylpyyn tai ammeeseen. Voit saada tulehduksen. Voit käydä uimassa luonnonvesissä, kuten järvessä tai meressä. Suojaa katetri ensin. Saat ohjeet siihen dialyysiosastolta.

Älä koske katetriin paljain käsin.

Katetria ei tarvitse suojata, jos iho sen ympärillä on siisti ja ehjä eikä katetrin juuresta vuoda eritettä, kuten verta. Käytä kuitenkin aina ankkuriteippiä, joka pitää katetrin paikallaan.

Voit myös käyttää katetrin juurella sidosta. Pese ensin kätesi ja desinfioi ne huolellisesti. Laita sen jälkeen sidos paikalleen.

Älä koske paljailla käsillä katetrin juurta tai sitä ympäröivää ihoa. Koske katetrin juureen vain sidoksella tai steriileillä taitoksilla.

Voit rasvata ihoa

Älä raavi katetrin ympärillä olevaa ihoa.
Jos iho kutisee, rasvaa sitä perusvoiteella
katetrin sidosten ympäriltä.

Milloin pitää ottaa yhteys sairaalaan?

Ota yhteys sairaalaan heti,
jos iho katetrin ympärillä punottaa,
kuumottaa
tai jos iho on kosketusarka.
Ota yhteys sairaalaan heti,
jos katetri vahingoittuu jollain tavalla.

Sairaalan yhteystiedot

Pori

Dialyysiosaston puhelinnumero on
050 473 5260.

Dialyysiosasto on avoinna
maanantaisin, tiistaisin, keskiviikkoisin ja
perjantaisin kello 7.00–20.00.
Torstaisin ja lauantaisin kello 7.00-15.00

Kun dialyysiosasto on kiinni,
ota yhteyttä ensiapuun.
Ensiavun puhelinnumero on
116 117.

Rauma

Rauman dialyysiosaston puhelinnumero on
044 707 9567.

Dialyysiosasto on avoinna
maanantaista lauantaihin kello 7.00–15.00.
Kun dialyysiosasto on kiinni,
ota yhteyttä ensiapuun.
Rauman ensiavun puhelinnumero on
044 403 2593.